

Saksbehandler:
Synnøve Viksand Johnson, telefon: 33 34 80 00
Kultur idrett og folkehelse

Forslag til disponering av midler- tiltak mot barnefattigdom 2018

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for kultur, idrett og folkehelse	27.02.2018	019/18
Utvalg for oppvekst og opplæring	01.03.2018	012/18
Formannskapet	05.03.2018	025/18
Ungdomsrådet	26.02.2018	008/18

Rådmannens innstilling

Avsatte midler på kr. 250 000 til tiltak mot barnefattigdom, benyttes i tråd med resultatmål i Strategiplanen for barnefattigdomsbekjempelse. «Barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn»

Følgende tiltak prioriteres:

- Videreutvikle og utvide antall Opplevelseskort
- Videreutvikling av aktivitetskalenderen
- Utvikle flere lavterskeltilbud

26.02.2018 Ungdomsrådet:

Møtebehandling:

Ungdomsrådet støtter rådmannens innstilling i denne saken. Ungdomsrådet mener at det er viktig at barn og unge får god informasjon om tilbud når ut som er nyttig for dem. Ungdommene i rådet var også enige at det fremdeles er flere som har behov for tilbud og at kommunene prøver å nå ut til alle som har dette behovet.

UNG- 008/18 Vedtak:

Avsatte midler på kr. 250 000 til tiltak mot barnefattigdom, benyttes i tråd med resultatmål i Strategiplanen for barnefattigdomsbekjempelse. «Barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn»

Følgende tiltak prioriteres:

- Videreutvikle og utvide antall Opplevelseskort

- Videreutvikling av aktivitetsskalenderen
- Utvikle flere lavterskeltilbud

27.02.2018 Utvalg for kultur, idrett og folkehelse:

Møtebehandling:

V og SV fremmet følgende forslag:

- Øke beløpet med kr 200.000,- med penger fra disposisjonsfondet slik at alle barn kan få fordelskort.

Forslaget falt med 2 (V og SV) mot 8 stemmer (Ap, H, MDG og Frp).

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 8 stemmer (Ap, H, MDG og Frp).

Etter dette har UKIF fattet følgende vedtak:

UKIF- 019/18 Vedtak:

Avsatte midler på kr. 250 000 til tiltak mot barnefattigdom, benyttes i tråd med resultatmål i Strategiplanen for barnefattigdomsbekjempelse. «Barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn»

Følgende tiltak prioriteres:

- Videreutvikle og utvide antall Opplevelseskort
- Videreutvikling av aktivitetsskalenderen
- Utvikle flere lavterskeltilbud

01.03.2018 Utvalg for oppvekst og opplæring:

Møtebehandling:

Representanten Kjærås fremmet på vegne av Venstre følgende forslag:

200.000 kr ekstra tilføres tiltak mot barnefattigdom. Tilskuddet dekkes av disposisjonsfondet.

Forslaget fikk 2 stemmer (V og SV) og falt således.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Etter dette har utvalget fattet følgende vedtak

UOO- 012/18 Vedtak:

Avsatte midler på kr. 250 000 til tiltak mot barnefattigdom, benyttes i tråd med resultatmål i Strategiplanen for barnefattigdomsbekjempelse. «Barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn»

Følgende tiltak prioriteres:

- Videreutvikle og utvide antall Opplevelseskort
- Videreutvikling av aktivitetsskalenderen
- Utvikle flere lavterskeltilbud

05.03.2018 Formannskapet:

Møtebehandling:

Suzy Haugan (V) foreslo på vegne av SV og V:

200.000 kr ekstra tilføres tiltak mot barnefattigdom. Tilskuddet dekkes av disposisjonsfondet.

Innstillingen fra UOO enstemmig vedtatt.

Haugans tilleggforslag fikk 2 stemmer og falt således (SV,V)

Etter dette fremmer Formannskapet slik innstilling for bystyret:

FORM- 025/18 Vedtak:

Avsatte midler på kr. 250 000 til tiltak mot barnefattigdom, benyttes i tråd med resultatmål i Strategiplanen for barnefattigdomsbekjempelse. «Barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn»

Følgende tiltak prioriteres:

- Videreutvikle og utvide antall Opplevelseskort
- Videreutvikling av aktivitetskalenderen
- Utvikle flere lavterskeltilbud

Sammendrag:

Rådmannen er bedt om å fremlegge konkrete forslag til hvordan avsetningen på kr. 250.000 til tiltak mot barnefattigdom best kan anvendes.

Rådmannens forslag har utgangspunkt i Strategiplan for barnefattigdomsbekjempelse i Tønsberg kommune, og resultatmålet om at barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn. Foreslåtte tiltak er konkret beskrevet som målsettinger/strategier under samme resultatmål.

Vedlegg:

Strategiplan for barnefattigdomsbekjempelse

Innledning – hva saken gjelder:

I Bystyrevedtak 164/17 ble det avsatt en sum på kr. 250.000 kr til tiltak mot barnefattigdom. Rådmann ble i Bystyremøtet 13. desember 2017 bedt om å komme med konkrete forslag til hvordan midlene best kan anvendes i 2018.

Rådmannens forslag har utgangspunkt i Strategiplan for barnefattigdomsbekjempelse i Tønsberg kommune, vedtatt høsten 2016, og resultatmålet om at barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn.

Foreslåtte tiltak er konkret beskrevet som målsettinger/strategier under samme resultatmål.

Rådmannen foreslår at midlene på kr. 250 000 brukes til følgende tiltak:

- Videreutvikling av aktivitetsskalenderen
- Videreutvikling av Opplevelseskortet/utvide antall kort
- Utvikle flere lavterskeltilbud

Faktagrunnlag:

Barnefattigdom er en økende samfunnsutfordring. I Norge bor det ca 98 000 barn og unge som lever i familier med vedvarende lavinntekt. Tall hentet fra barnefattigdom.no viser at det i Tønsberg kommune lever ca. 675 barn og unge som faller inn under fattigdomsdefinisjonen.

Bystyret vedtok i 2016 Strategiplan for barnefattigdomsbekjempelse i Tønsberg kommune (Bystyrevedtak 155/16). Rådmannens innstilling er i tråd med strategiplanen og resultatmålet om at:

- Barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial status.

Foreslåtte tiltak:

Aktivitetsskalenderen er et ukentlig tilbud av aktiviteter hver dag over en periode på 10 uker. Ulike lag og foreninger tilbyr gratis aktiviteter. Tilbudet er åpent for alle barn og unge.

Opplevelseskortet gir innehaver gratis inngang på en rekke arenaer som kino, teater, bowling ol.

Utvikle flere lavterskeltilbud som gratis aktivitetstilbud i skoleferier i nærområdet

Rettslig grunnlag:

Folkehelseloven

§ 4. Kommunens ansvar for folkehelsearbeid

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Forholdet til kommuneplanen:

O 6. Vi vil sikre et variert fritidstilbud hvor alle barn og unge - uavhengig av bakgrunn og kjønn – kan delta

Dette skal skje gjennom:

Kartlegge barn og unges bruk av - og behov for - fritidsaktiviteter.

- Utvikle tilpassede tilbud for barn og unge som ikke har egnede tilbud.
- Tilby ulike aktiviteter – også de smale tilbudene.

Vurderinger:

Midlene som er avsatt skal anvendes til tiltak mot barnefattigdom.

Fattigdom er en økende samfunnsutfordring og behovet er stort. Arbeidet med å redusere og utjevne sosiale ulikheter har et stort omfang og er et arbeid som det kontinuerlig jobbes med på tvers av sektorene. Store andeler av offentlige budsjetter går til arbeid med å utjevne sosiale forskjeller. Summen på kr. 250 000 utgjør en liten del i dette arbeidet, særlig sett i forhold til behovet. Rådmannen foreslår at det iverksettes tiltak som kan gjennomføres raskt, og at midlene går direkte til de konkrete tiltakene.

Administrasjonskostnader dekkes av eksisterende rammer. Midlene bør ikke brukes til kostnadskrevende og større strukturelle tiltak som for eksempel gratis kjernetid i SFO, da det vil bare kunne nå et fåtall, basert på tilgjengelig midler. Midlene foreslås brukt til inkluderende fritidstiltak av universell karakter som treffer mange.

Fritidsaktiviteter er en arena for sosialt nettverksbygging for barn og unge, som kan virke forebyggende for fremtidige helseproblemer. Det å bli utestengt fra slike arenaer kan medføre et sosialt utenforskap og er en risikofaktor for utvikling av fremtidige helseproblemer både fysisk, psykisk og sosialt.

I januar 2018 lanserte Bufdir en evaluering over regjeringens Strategiplan for barn som lever i fattigdom (2015-2016). Rapporten peker blant annet på at det er tiltak av universell karakter som virker minst stigmatiserende og har størst effekt på utjevning av sosiale ulikheter. Dette er momenter som bygger opp under Rådmannens innstilling. Alle tiltakene er av universell karakter som er med på å utjevne sosiale utenforskap, fremme fysisk og psykisk helse, og tilrettelegge for inkluderende miljøer som stimulerer til økt trivsel og fysisk aktivitet hos barn og unge.

Rådmannen henviser til Strategiplan for barnefattigdomsbekjempelse i Tønsberg kommune (2016) hvor et av planens resultatmål er at barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn. De valgte tiltakene er i tråd med

strategiplanen, og er spesifikt nevnt som utfordringer og muligheter under samme resultatmål.

Tiltakene i rådmannens innstilling konsentrerer seg om de tre øverste punktene under målsettinger og strategier:

Målsetting/strategi: Videreutvikling av aktivitetskalenderen

Aktivitetskalenderen er beskrevet under resultatmålets utfordringer og muligheter. Aktivitetskalenderen skal gi barn og unge mulighet til å teste ut ulike aktiviteter, og danne sosiale nettverk uavhengig av sosioøkonomisk status.

Aktivitetskalenderen er et allsidig og inkluderende aktivitetstilbud hvor alle kan delta. Det er et gratis tilbud rettet til alle barn og unge som har lyst til å drive med aktiviteter i en mer uformell organisering. Kalenderen inneholder varierte aktiviteter til faste ukentlige tidspunkter i en periode på minimum ti uker. Det er her heller ikke krav til dugnadsinnsats fra foreldre, som i noen tilfeller kan føre til at familien ikke har ressurser til å la barna delta i aktiviteten.

Aktivitetskalenderen har blitt testet i liten skala i Tønsberg i fire runder i perioden 2015 – 2017 med gode resultat og tilbakemeldinger. Den ble gjennomført i tett samarbeid med Nøtterøy kommune, idrettsrådene og idrettsforeningene i kommunen.

Tønsberg kommune vil på ny invitere lag og foreninger til et samarbeid om aktiviteter for barn og unge innenfor ulike sjangre. Foreningene plikter å stille med to instruktører på ti økter. En økt skal ha en varighet på minimum en time. Hver forening stiller selv med nødvendig utstyr som kreves for at aktivitetene kan gjennomføres. Foreningene blir honorert for aktivitetene de bidrar med i aktivitetskalenderen.

Aktivitetstilbudene i kalenderen har stort sett vært av fysisk og sportslig karakter. Kalenderen kan med fordel utvides til aktiviteter innenfor kunst- og kultur. Dette vil være med på å skape større bredde i tilbudet, og favne interesse hos enda flere.

Målsetting/strategi: Videreutvikling av opplevelseskortet/øke antall kort

Opplevelseskortet ble opprettet i 2015 med bakgrunn i at det blant Tønsbergs innbyggere bor mange barn og unge i lavinntektsfamilier, som sjelden eller aldri har mulighet til å delta på ulike fritidsaktiviteter pga. lav familieøkonomi eller andre årsaker. I 2015 ble det delt ut 200 kort med en tilhørende brosjyre over hvilke tilbud kortet gir. Siden 2016 har antall kort vært på 300. Opplevelseskortet er svært populært og etterspurt blant målgruppen.

I Tønsberg kommune bor det ca. 675 barn som lever i familier med vedvarende lavinntekt.

Siden det ikke er samsvar mellom antall kort og antall barn i lavinntektsfamilier, vil det være svært gunstig å utvide antallet til 450. Dette gir enda flere barn og unge tilgang på aktiviteter.

Opplevelseskortet gir adgang til lett tilgjengelige aktiviteter av universell karakter. Det gir gratis inngang til ulike fritidsaktiviteter for innehaver av kortet + en venn eller ledsager. For den som sjelden har mulighet til å delta på aktiviteter, eller alltid er den som blir spandert på, har det høy sosial verdi å kunne «spandere» på en venn.

Det varierer fra år til år hvilke aktører som blir med på ordningen. En del av aktivitetene i Opplevelseskortet er kommunale tilbud, andre aktiviteter er av eksterne aktører, hvor kostnaden dekkes av private aktører selv, mens i enkelte tilfeller betaler kommunen aktørene til rabatterte priser, som for eksempel inngangsbilletter kino.

Målsetting/strategi: Utvikle flere lavterskel tilbud

For mange barn og unge kan skoleferiene oppleves som lange når familien ikke har anledning til å dra på ferier. Ungdomskontoret i kommunen har god erfaring med å arrangere ferietilbud hvor de gir familier opplevelser utenbys. Det er likevel et fåtall som kan benytte seg av tilbudet. De aller fleste barn og unge fra familier med lavinntekt tilbringer skoleferiene hjemme i nærmiljøet.

En rekke aktører, som for eksempel Frilynt og Forskerfabrikken, tilbyr skreddersydde ferieopplegg som strekker seg over en til to uker, hvor de har aktiviteter noen timer hver dag i denne perioden. Aktørene stiller med alt av nødvendig utstyr. Blant annet har Frilynt tilbud om filmkurs hvor deltakerne får være med å skape en film fra idéplan til ferdig produkt. Forskerfabrikken er en aktør som har inspirert mange barn og unge med sine sommerskoler.

Disse aktivitetene er enkle å organisere da det stort sett kun er behov for lokale i nærmiljøet. Dette er et tilbud som vil være gratis og åpent for alle. Tilbudet vil bli gjort kjent gjennom skolene og andre arenaer barn og unge befinner seg på.

Økonomisk fordeling mellom tiltakene

I utgangspunktet legger Rådmann i dette forslaget opp til en deling med 50% til Opplevelseskort og 25% til hver av de to andre foreslåtte tiltakene. Det er noe usikkert hvor mye det vil koste å utvide opplevelseskortet til 450 stk da majoriteten av tilbudene ikke krever betaling fra Tønsberg kommune. Det er også viktig for de ulike tilbyderne at de er trygge på at økningen er håndterbar. Da man økte antall kort fra 200 til 300 var det noen av tilbyderne som først deltok gratis, som krevde noe kompensasjon. Det understrekes også viktigheten av å gå trinnvis frem i en utvidelse av antall opplevelseskort. Volumet av tilbudet på de andre tiltakene vil også avhenge av i hvor stor grad man klarer å mobilisere frivillig innsats.

Fremtidig disponering av midlene

Rådmannens forslag til tiltak er gjeldende for 2018. Videre disponering av midlene bør være i tråd med både fremtidige evalueringer og revidering av Strategiplan for barnefattigdomsbekjempelse i Tønsberg kommune.

Alternative løsninger:

Det er åpent for å vurdere andre tiltak enn de rådmannen har presentert her.

Økonomiske konsekvenser:

Kr. 250.000 innenfor tildelt ramme for 2018, øremerket til tiltak mot barnefattigdom

Konsekvenser for næringsutvikling:

ikke vurdert

Helse- og miljøkonsekvenser:

ikke vurdert

Konsekvenser for folkehelse:

Forskjeller i levekår og inntekt henger sammen med forskjeller i fysisk og psykisk helse. Barn og unge som vokser opp i fattige familier har større risiko for å utvikle helseplager (Barn som lever i fattigdom. Regjeringens strategi 2015-2017)

Konsekvenser for barn og unge:

Gjennom lett tilgjengelige aktiviteter får barn og unge som lever i lavinntektsfamilier et fritidstilbud på lik linje med øvrige jevnaldrende. Barn og unge er målgruppen for tiltaket.

Konsekvenser for sammenslåingen Re og Tønsberg:

ingen direkte konsekvenser

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at avsatte midler på kr. 250 000 til tiltak mot barnefattigdom benyttes til Strategiplanen for barnefattigdomsbekjempelse sitt resultatmål «barn og unge skal gis mulighet til å delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosial bakgrunn»

Videre behandling:

Saken avgjøres i Bystyret.

Tønsberg, 15. februar
2017

Geir Viksand
rådmann

Mette Vikan Andersen

kommunaldirektør